משניות מבוארות

מסֶכֶת תְּרוּמוֹת פרק ח

ז זָרַע אַחַת מִהֵן, פָּטוּר לְהַכִּפֵּר, וְהַגְּדוּלִין חַיָּין. דִּבְזוֹרַע תְּרוּמָה צָרִיךְ לְהַכִּפֵּר, חוֹרֵשׁ וּמְחַכֵּף כְּדֵי אֲפִיַּת פְּרוּסָה אֶחָת, הֲרֵי הַגְּדוּלִין תְּרוּמָה. כְּמַבְאַר בְּפֶרֶק ט' מִשְּׁנָה א', וְהַשְּׁנִיָּה, נוֹהֵג בָּהּ כְּתְרוּמוֹת, וְחַיֶּבֶת בַּחַלָּה. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְרַבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר. פָּטוּר.

ז זָרַע אַחַת מִהֶן, פָּטוּר וְהַשְּׁנִיָּה, נוֹהֵג בָּהּ כְּתְרוּמוֹת, וְחַיֶּבֶת בַּחַלָּה, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְרַבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר. זָרַע אַחַר אֶת הַשְּׁנִיָּה, פָּטוּר. זָרַע אֶחָד אֶת שְׁתֵּיהֶן, בְּדֶבֶר שֶׁזָּרְעוּ כֻּלָּה, מִתְּרוּמָה שֶׁאֵין זָרְעוּ כֻּלָּה כְּגוֹן.

פרק ח א הָאִשָּׁה שֶׁהֶחֱזִירָה אוֹכֶלֶת בִּתְרוּמָה, וְחַיֶּבֶת לָהּ, מֵת בַּעֲלִיךְ אוֹ גֵרְשָׁךְ, וְכֵן הָעֲבֶד שֶׁהֶחֱזִיר אוֹכֵל בִּתְרוּמָה, וּבָאוּ וְאָמְרוּ לוֹ, מֵת רַבְּךָ, אוֹ מָכְרָךְ לְיִשְׂרָאֵל, אוֹ נִתְּנָךְ בְּמַתָּנָה, אוֹ עֲשָׂאֲךָ בֶּן חוֹרִין. וְכֵן כֹּהֵן שֶׁהֶחֱזִיר אוֹכֵל בִּתְרוּמָה, וְנוֹדַע שֶׁהוּא בֶן גְּרוּשָׁה אוֹ בֶן חֲלוּצָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב חָרֵד וְחַמְשָׁה. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, פּוֹטֵר. הָיָה עוֹמֵד וּמִקְרִיב עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וְנוֹדַע שֶׁהוּא בֶן גְּרוּשָׁה אוֹ בֶן חֲלוּצָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, כָּל הַקָּרְבָּנוֹת שֶׁהִקְרִיב עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, פְּסוּלִים. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, מְכַשֵּׁר. נוֹדַע שֶׁהוּא בַּעַל מוּם, עֲבוֹדָתוֹ פְּסוּלָה: **ב** וְכָלֹם, שֶׁהֶחֱזִירָה תְּרוּמָה בְּתוּךְ פִּיהֶם, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, יִבְלָעוּ. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, יִפְלוֹט. אָמְרוּ לוֹ מַאֲמַת תְּרוּמָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, יִבְלָע. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, יִפְלוֹט. טָמֵא הָיְתָה תְּרוּמָה, אוֹ נוֹדַע שֶׁהוּא טָבֵל, וּמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִטְלָה תְּרוּמָתוֹ, וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁהִקְדֵּשׁ שֶׁלֹּא נִפְדֶּה, אוֹ שֶׁטָּעֲנוּ טַעַם בִּשְׂפֵשֵׂף לְתוֹךְ פִּיו, הֲרֵי זֶה יִבְלוֹט: **ג** הָיָה אוֹכֵל בְּאֶשְׁכּוֹל וְנִכְנַס מִן הַגִּנָּה לְחֲצֵר, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, יִגְמוֹר. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, לֹא יִגְמוֹר. חֲשֵׁכָה לֵילֵי שַׁבָּת, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, יִגְמוֹר. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, לֹא יִגְמוֹר: **ד** יַיִן שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁנִּתְעַלֶּה, לְשֶׁלֶּךְ. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר שֶׁל חֵלֶב הַמִּזְבֵּחַ, שֶׁהוּא בָּא מִן הַמִּזְבֵּחַ. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר שֶׁל חֵלֶב הַמִּזְבֵּחַ, שֶׁלֹּשָׁה מִשְׁקִין גְּלוּיִין. אֲפִלּוּ מִקְצָת הַמִּזְבֵּחַ, וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר שֶׁל הַמִּזְבֵּחַ, כֻּלּוֹ. הַמַּיִם וְהַיַּיִן וְהַחֶלֶב. וְשֹׁאֵר כָּל הַמַּשְׁקִין, וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר שֶׁאֵינוֹ מִשְׁקֶה, אֶלָּא הַמַּיִם וְהַיַּיִן אֲסוּרִין, בְּשֶׁהִיְּתָה בְּדֵי שֶׁיַּצֵּא הָרְחֵשׁ מִמְּקוֹם קָרוּב וְיִשְׁתֶּה: **ה** שְׁעוּר הַמַּיִם הַמְגֻלְּגָּלִין, כְּדֵי שֶׁתֹּאבַד בָּהֶן הַמָּרָה אֲרֹךְ הַנָּחָשׁ שֶׁבָּם אֲרֹךְ וּנְחָשׁ מִיטֵּל בְּפֵגֶם אַחַת. **רבי יוסי אומר, בכלים. כָּל שֶׁהֵן.** אֲפִלּוּ מְרֻבִּין, יֹשׁ בָּהֶם מִשּׁוּם גְּלוּי. **וּבִקַּרְקָעוֹת.** עַד אַרְבָּעִים סְאָה יֵשׁ בָּהֶם מִשּׁוּם גְּלוּי, וּבְיוֹתֵר מִמּוֹ אֵינוֹ בָּהֶם מִשּׁוּם גְּלוּי. וְהַקַּרְקַע מִבְּטֵלֶת כֹּחַ הָאָרֶץ. בְּמַלְאֶכֶת שְׁלֹמֹה מִפְּרָשׁ. דִּקְרִירוּת הַקַּרְקַע וְרִבּוּי הַמַּיִם מִבְּטֵלִין לְאָרֶץ, וְלֹתֶנֶא קַמָּא דִּין כְּלֵי קַרְקַרְעַ, וּמְעָרֵן הַמְּשׁוּךְ אֵין בּוֹ מִשּׁוּם גְּלוּי. **ו) נִקּוּרֵי תְּאֵנִים** תְּאֵנָה שֶׁנִּקְּרָה בָּהּ חוֹר מְנֻקָּר, וְכֵן **וְעֲנָבִים וְשִׁוּאִין וְהַדְּלוּעִין וְהָאֲבַטִּיחִים וְהַמְלָפְפוֹנוֹת, אֲפִלּוּ הֵם** הַפְּרוֹת גְּדוֹלִים. **כִּבֵּר** וְהוּא (רש"ש מִפָּרֵשׁ, דְּקָאֵי אִינְּתוּר, שֶׁאֲחַד נִקּוּר גָּדוֹל וְאֶחָד נִקּוּר קָטָן). **אֶחָד הַפְּרִי תָּלוּשׁ וְאֶחָד מְחֻבָּר,** דִּבְפְּרוֹת הָאָרֶץ אֵינָהּ מִבְטֶלֶת הָאָרֶץ. **כָּל פְּרִי שֵׁשׁ בּוֹ לֵחָה.** אִסּוּר, כָּלוּ דַּמְתְּעָרֵב עַל יְדֵי הַלֵּחָה בְּכָל הַפְּרִי, וְלָכֵן אָסוּר לְאָכֹל מִצַּד הַשֵּׁנִי אֲפִלּוּ בִּפְרִי גָּדוֹל, וּבְאֵין בּוֹ לֵחָה. חוֹתֵךְ מִקּוֹם הַנִּגּוּף וְאוֹכֵל הַשְּׁאָר. **וּשְׁוּכַת הַנָּחָשׁ בְּהֶמָּה נָחָשׁ אָסוּרָה** בְּאֵכִילָה **מִפְּנֵי סַכָּנַת נְפָשׁוֹת,** שֶׁהֲרֵי מִתְרַחֶקֶת בְּכָל גּוּפָהּ. **ז) הַמַּשְׁמֶרֶת שֶׁל יַיִן** שֶׁשָּׁמֵים עַל הַכֶּלִי, וְהַיַּיִן עוֹבֵר דַּרְכָּהּ, **אָסוּרָה מִשּׁוּם גְּלוּי.** דֶּרֶךְ הַמַּשְׁמֶרֶת. **רַבִּי נְחֶמְיָה. מַתִּיר.** דְּסוֹבֵר, שֶׁהָאֲרֶס צָף וְאֵינוֹ עוֹבֵר דֶּרֶךְ הַמַּשְׁמֶרֶת, (הָאֲרֶס נִרְאֶה כִּסְפוֹג (בבא קמא קטז:), וְהַחֲכָמִים אוֹסְרִים. דְּאַף עַל פִּי שֶׁאַתָּה רוֹאֶה אוֹתוֹ לְמַעְלָה, הַדֶּרֶךְ שֶׁבָּאֲרֶס יָרַד לְמַטָּה). (תפא"י). **ח) חִבַּת יַיִן** שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁמַּנִּחַת בֵּין הַחִבִּיאוֹת, **שְׁנוּלֹּד בָּהּ סְפֵק טְמֵאָה,** בְּרִשּׁוּת הַיָּחִיד עַל יְדֵי מַגַּע שֶׁרֶץ בְּאַחַד מֵהֶן, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּאֵיזוֹ נִגַּע, **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, יִגְמוֹר.** יָכוֹל לְחַזֵּר לְגַנָּה וְיִגְמוֹר, שֶׁהַתְּחִיל בְּהֶתֵּר אֲכָל בְּאֶחָד אִסּוּר לוֹ לִגְמוֹר. **וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, לֹא יִגְמוֹר.** אֲפִלּוּ חֵזֵר לְגַנָּה שֶׁכָּבָר הִקְפַּע לְמַעֲשֵׂר, **חֲשֵׁכָה לֵילֵי שַׁבָּת** בְּאֶמְצַע אֲכִילָתוֹ, וְהַדִּין שֶׁשֶּׁבַּת קוֹבַעַת לְמַעֲשֵׂר אֲפִלּוּ בְּגַנָּה. **רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, יִגְמוֹר.** לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת בְּלֹא מַעֲשֵׂר, וּבְשֶׁבֶּת אִסּוּר. **וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, לֹא יִגְמוֹר.** אֲפִלּוּ לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת עַד שֶׁיִּקְנֶה. (מַלְשׁוֹן הַר"ש שֶׁנִּרְאֶה דְּבָרָיו גַּם כֵּן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר יִגְמוֹר) **וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ** אוֹמֵר לֹא יִגְמוֹר: **ט) יַיִן שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁנִּתְגַּלְגְּלָה** בְּזִמְנָם הָיוּ נְזָרִים מִלְּשׁוֹתוֹ מִשְּׁקִין **שֶׁנִּתְגַּלְגֵּל,** מִפְּנֵי סַכָּנַת שְׁתִיַּת נָחָשׁ, שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהִשָּׁאֵיר בְּלֹא אָרֹז, הֲרֵי זֶה **יִשְׁפֵּךְ** דְּאִסּוּר אֲפִלּוּ לִשְׁתִיַּת בְּהֵמָה, וְלֹא לְשׁוּם שְׁתִיָּמִיש, דְּלֹא הָוֵי מְאֹבֵד תְּרוּמָה, **וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר** שֶׁל **חֵלֶב דְּשִׁיפֵּךְ, שְׁלֹשָׁה מִשְׁקִין,** שֶׁהֵם **אֲסוּרִין מִשּׁוּם גְּלוּי. הַמַּיִם וְהַיַּיִן וְהַחֶלֶב. וְשֹׁאר כָּל הַמַּשְׁקִין, מִתְּרִין.** שֶׁאֵין הַנִּגּוּף שׁוֹתֶה מִמֶּנּוּ. (וְכֹמוֹ כֵּן אִסּוּר הַדָּבָשׁ וְהַצִּיר וְהַמּוֹרֵיס וְשׁוּמְרִין בְּתוּחִין, וְגִמְרָא). **כְּמָה יְשׁוּהוּ** הַמַּשְׁקִין מִגֻּלְגֵּל **וְיִהְיוּ אֲסוּרִין,** בְּשֶׁהִיְּתָה **כְּדֵי שֶׁיֵּצֵא הָרְחֵשׁ** הַנָּחָשׁ הָרוֹחֵשׁ **מִמְּקוֹם קָרוֹב לְמָקוֹם שֶׁיָּכוֹל לִהְיוֹת שָׁם תַּחַת אֹזֶן הַכֶּלִי, וְאַף עַל גַּב שֶׁאֵין נִרְאֶה שָׁם חוֹר, שֶׁמָּא שֶׁהוּא דָּק כְּשַׁעֲרָה. וְיִשְׁתֶּה** וְיַחֲזֹר לְחוֹרוֹ, מֵאז אָסוּר מִשּׁוּם גְּלוּי: **ח) שִׁעוּר הַמַּיִם הַמְגֻלְּגָּלִין שֶׁיְּהוּ** מְתָרִין, **כְּדֵי שֶׁתֹּאבַד בָּהֶן הַמָּרָה** אֲרֹךְ הַנָּחָשׁ שֶׁבָּם אֲרֹךְ הַנָּחָשׁ מִיטֵּל בְּפֵגֶם אַחַת. **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, בְּכֵלִים. כָּל שֶׁהֵן,** אֲפִלּוּ מְרֻבִּין, יֹשׁ בָּהֶם מִשּׁוּם גְּלוּי. **וּבִקַּרְקָעוֹת.** עַד אַרְבָּעִים סְאָה יֵשׁ בָּהֶם מִשּׁוּם גְּלוּי, וּבְיוֹתֵר מִמּוֹ אֵינוֹ בָּהֶם מִשּׁוּם גְּלוּי. הַקַּרְקַע מִבְּטֵלֶת כֹּחַ הָאָרֶץ. בְּמַלְאֶכֶת שְׁלֹמֹה מִפְּרָשׁ. דִּקְרִירוּת הַקַּרְקַע וְרִבּוּי הַמַּיִם מִבְּטֵלִין לְאָרֶץ, וּלְתֶנֶא קַמָּא דִּין כְּלֵי קַרְקַרְעַ, וּמְעָרֵן הַמְּשׁוּךְ אֵין בּוֹ מִשּׁוּם גְּלוּי. **ו) נִקּוּרֵי תְּאֵנִים** תְּאֵנָה שֶׁנִּקְּרָה בָּהּ חוֹר מְנֻקָּר, וְכֵן **וְעֲנָבִים וְשִׁוּאִין וְהַדְּלוּעִין וְהָאֲבַטִּיחִים וְהַמְלָפְפוֹנוֹת, אֲפִלּוּ הֵם** הַפְּרוֹת גְּדוֹלִים. **כִּבֵּר** וְהוּא (רש"ש מִפָּרֵשׁ, דְּקָאֵי אִינְּתוּר, שֶׁאֲחַד נִקּוּר גָּדוֹל וְאֶחָד נִקּוּר קָטָן). **אֶחָד הַפְּרִי תָּלוּשׁ וְאֶחָד מְחֻבָּר,** דִּבְפְּרוֹת הָאָרֶץ אֵינָהּ מִבְטֶלֶת הָאָרֶץ. **כָּל פְּרִי שֵׁשׁ בּוֹ לֵחָה.** אִסּוּר, כָּלוּ דַּמְתְּעָרֵב עַל יְדֵי הַלֵּחָה בְּכָל הַפְּרִי, וְלָכֵן אָסוּר לְאָכֹל מִצַּד הַשֵּׁנִי אֲפִלּוּ בִּפְרִי גָּדוֹל, וּבְאֵין בּוֹ לֵחָה. חוֹתֵךְ מִקּוֹם הַנִּגּוּף וְאוֹכֵל הַשְּׁאָר. **וּשְׁוּכַת הַנָּחָשׁ בְּהֶמָּה נָחָשׁ אָסוּרָה** בְּאֵכִילָה **מִפְּנֵי סַכָּנַת נְפָשׁוֹת,** שֶׁהֲרֵי מִתְרַחֶקֶת בְּכָל גּוּפָהּ. **ז) הַמַּשְׁמֶרֶת שֶׁל יַיִן** שֶׁשָּׁמֵים עַל הַכֶּלִי, וְהַיַּיִן עוֹבֵר דַּרְכָּהּ, **אָסוּרָה מִשּׁוּם גְּלוּי.** דֶּרֶךְ הַמַּשְׁמֶרֶת. **רַבִּי נְחֶמְיָה. מַתִּיר.** דְּסוֹבֵר, שֶׁהָאֲרֶס צָף וְאֵינוֹ עוֹבֵר דֶּרֶךְ הַמַּשְׁמֶרֶת, (הָאֲרֶס נִרְאֶה כִּסְפוֹג (בבא קמא קטז:), וְהַחֲכָמִים אוֹסְרִים. דְּאַף עַל פִּי שֶׁאַתָּה רוֹאֶה אוֹתוֹ לְמַעְלָה, הַדֶּרֶךְ שֶׁבָּאֲרֶס יָרַד לְמַטָּה). (תפא"י). **ח) חִבַּת יַיִן** שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁמַּנִּחַת בֵּין הַחִבִּיאוֹת, **שְׁנוּלֹּד בָּהּ סְפֵק טְמֵאָה,** בְּרִשּׁוּת הַיָּחִיד עַל יְדֵי מַגַּע שֶׁרֶץ בְּאַחַד מֵהֶן, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּאֵיזוֹ נִגַּע, **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, יִגְמוֹר.** יָכוֹל לְחַזֵּר לְגַנָּה וְיִגְמוֹר, שֶׁהַתְּחִיל בְּהֶתֵּר אֲכָל בְּאֶחָד אִסּוּר לוֹ לִגְמוֹר. **וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, לֹא יִגְמוֹר.** אֲפִלּוּ חֵזֵר לְגַנָּה שֶׁכָּבָר הִקְפַּע לְמַעֲשֵׂר, **חֲשֵׁכָה לֵילֵי שַׁבָּת** בְּאֶמְצַע אֲכִילָתוֹ, וְהַדִּין שֶׁשֶּׁבָּת קוֹבַעַת לְמַעֲשֵׂר אֲפִלּוּ בְּגַנָּה. **רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, יִגְמוֹר.** לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת בְּלֹא מַעֲשֵׂר, וּבְשֶׁבֶּת אִסּוּר. **וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, לֹא יִגְמוֹר.** אֲפִלּוּ לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת עַד שֶׁיִּקְנֶה. (מַלְשׁוֹן הַר"ש שֶׁנִּרְאֶה דְּבָרָיו גַּם כֵּן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר יִגְמוֹר) **וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ** אוֹמֵר לֹא יִגְמוֹר: **ט) יַיִן שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁנִּתְגַּלְגְּלָה** בְּזִמְנָם הָיוּ נְזָרִים מִלְּשׁוֹתוֹ מִשְּׁקִין **שֶׁנִּתְגַּלְגֵּל,** מִפְּנֵי סַכָּנַת שְׁתִיַּת נָחָשׁ, שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהִשָּׁאֵיר בְּלֹא אָרֹז, הֲרֵי זֶה **יִשְׁפֵּךְ** דְּאִסּוּר לִשְׁתִיַּת בְּהֵמָה, וְלֹא לְשׁוּם שְׁתִיָּמִיש, דְּלֹא הָוֵי מְאֹבֵד תְּרוּמָה, **וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר** שֶׁל **חֵלֶב דְּשִׁיפֵּךְ, שְׁלֹשָׁה מִשְׁקִין,** שֶׁהֵם **אֲסוּרִין מִשּׁוּם גְּלוּי. הַמַּיִם וְהַיַּיִן וְהַחֶלֶב. וְשֹׁאר כָּל הַמַּשְׁקִין, מִתְּרִין.** שֶׁאֵין הַנִּגּוּף שׁוֹתֶה מִמֶּנּוּ. (וְכֹמוֹ כֵּן אִסּוּר הַדָּבָשׁ וְהַצִּיר וְהַמּוֹרֵיס וְשׁוּמְרִין בְּתוּחִין, וְגִמְרָא). **כְּמָה יְשׁוּהוּ** הַמַּשְׁקִין מִגֻּלְגֵּל **וְיִהְיוּ אֲסוּרִין,** בְּשֶׁהִיְּתָה **כְּדֵי שֶׁיֵּצֵא הָרְחֵשׁ** הַנָּחָשׁ הָרוֹחֵשׁ **מִמְּקוֹם קָרוֹב לְמָקוֹם שֶׁיָּכוֹל לִהְיוֹת שָׁם תַּחַת אֹזֶן הַכֶּלִי, וְאַף עַל גַּב שֶׁאֵין נִרְאֶה שָׁם חוֹר, שֶׁמָּא שֶׁהוּא דָּק כְּשַׁעֲרָה. וְיִשְׁתֶּה** וְיַחֲזֹר לְחוֹרוֹ, מֵאז אָסוּר מִשּׁוּם גְּלוּי: **ח) שִׁעוּר הַמַּיִם הַמְגֻלְּגָּלִין שֶׁיְּהוּ** מְתָרִין, **כְּדֵי שֶׁתֹּאבַד בָּהֶן הַמָּרָה** אֲרֹךְ הַנָּחָשׁ שֶׁבָּם אֲרֹךְ וּנְחָשׁ מִיטֵּל בְּפֵגֶם אַחַת. **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, בְּכֵלִים. כָּל שֶׁהֵן,** אֲפִלּוּ מְרֻבִּין, יֹשׁ בָּהֶם מִשּׁוּם גְּלוּי. **וּבִקַּרְקָעוֹת.** עַד אַרְבָּעִים סְאָה יֵשׁ בָּהֶם מִשּׁוּם גְּלוּי, וּבְיוֹתֵר מִמּוֹ אֵינוֹ בָּהֶם מִשּׁוּם גְּלוּי. הַקַּרְקַע מִבְּטֵלֶת כֹּחַ הָאָרֶץ. בְּמַלְאֶכֶת שְׁלֹמֹה מִפְּרָשׁ. דִּקְרִירוּת הַקַּרְקַע וְרִבּוּי הַמַּיִם מִבְּטֵלִין לְאָרֶץ, וּלְתֶנֶא קַמָּא דִּין כְּלֵי קַרְקַרְעַ, וּמְעָרֵן הַמְּשׁוּךְ אֵין בּוֹ מִשּׁוּם גְּלוּי. **ו) נִקּוּרֵי תְּאֵנִים** תְּאֵנָה שֶׁנִּקְּרָה בָּהּ חוֹר מְנֻקָּר, וְכֵן **וְעֲנָבִים וְשִׁוּאִין וְהַדְּלוּעִין וְהָאֲבַטִּיחִים וְהַמְלָפְפוֹנוֹת, אֲפִלּוּ הֵם** הַפְּרוֹת גְּדוֹלִים. **כִּבֵּר** וְהוּא (רש"ש מִפָּרֵשׁ, דְּקָאֵי אִינְּתוּר, שֶׁאֲחַד נִקּוּר גָּדוֹל וְאֶחָד נִקּוּר קָטָן). **אֶחָד הַפְּרִי תָּלוּשׁ וְאֶחָד מְחֻבָּר,** דִּבְפְּרוֹת הָאָרֶץ אֵינָהּ מִבְטֶלֶת הָאָרֶץ. **כָּל פְּרִי שֵׁשׁ בּוֹ לֵחָה.** אִסּוּר, כָּלוּ דַּמְתְּעָרֵב עַל יְדֵי הַלֵּחָה בְּכָל הַפְּרִי, וְלָכֵן אָסוּר לְאָכֹל מִצַּד הַשֵּׁנִי אֲפִלּוּ בִּפְרִי גָּדוֹל, וּבְאֵין בּוֹ לֵחָה. חוֹתֵךְ מִקּוֹם הַנִּגּוּף וְאוֹכֵל הַשְּׁאָר. **וּשְׁוּכַת הַנָּחָשׁ בְּהֶמָּה נָחָשׁ אָסוּרָה** בְּאֵכִילָה **מִפְּנֵי סַכָּנַת נְפָשׁוֹת,** שֶׁהֲרֵי מִתְרַחֶקֶת בְּכָל גּוּפָהּ. **ז) הַמַּשְׁמֶרֶת שֶׁל יַיִן** שֶׁשָּׁמֵים עַל הַכֶּלִי, וְהַיַּיִן עוֹבֵר דַּרְכָּהּ, **אָסוּרָה מִשּׁוּם גְּלוּי.** דֶּרֶךְ הַמַּשְׁמֶרֶת. **רַבִּי נְחֶמְיָה. מַתִּיר.** דְּסוֹבֵר, שֶׁהָאֲרֶס צָף וְאֵינוֹ עוֹבֵר דֶּרֶךְ הַמַּשְׁמֶרֶת, (הָאֲרֶס נִרְאֶה כִּסְפוֹג (בבא קמא קטז:), וְהַחֲכָמִים אוֹסְרִים. דְּאַף עַל פִּי שֶׁאַתָּה רוֹאֶה אוֹתוֹ לְמַעְלָה, הַדֶּרֶךְ שֶׁבָּאֲרֶס יָרַד לְמַטָּה). (תפא"י). **ח) חִבַּת יַיִן** שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁמַּנִּחַת בֵּין הַחִבִּיאוֹת, **שְׁנוּלֹּד בָּהּ סְפֵק טְמֵאָה,** בְּרִשּׁוּת הַיָּחִיד עַל יְדֵי מַגַּע שֶׁרֶץ בְּאַחַד מֵהֶן, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּאֵיזוֹ נִגַּע, **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, יִגְמוֹר.** יָכוֹל לְחַזֵּר לְגַנָּה וְיִגְמוֹר, שֶׁהַתְּחִיל בְּהֶתֵּר אֲכָל בְּאֶחָד אִסּוּר לוֹ לִגְמוֹר. **וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, לֹא יִגְמוֹר.** אֲפִלּוּ חֵזֵר לְגַנָּה שֶׁכָּבָר הִקְפַּע לְמַעֲשֵׂר, **חֲשֵׁכָה לֵילֵי שַׁבָּת** בְּאֶמְצַע אֲכִילָתוֹ, וְהַדִּין שֶׁשֶּׁבָּת קוֹבַעַת לְמַעֲשֵׂר אֲפִלּוּ בְּגַנָּה. **רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, יִגְמוֹר.** לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת בְּלֹא מַעֲשֵׂר, וּבְשֶׁבֶּת אִסּוּר. **וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, לֹא יִגְמוֹר.** אֲפִלּוּ לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת עַד שֶׁיִּקְנֶה. (מַלְשׁוֹן הַר"ש שֶׁנִּרְאֶה דְּבָרָיו גַּם כֵּן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר יִגְמוֹר) **וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ** אוֹמֵר לֹא יִגְמוֹר: **ט) יַיִן שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁנִּתְגַּלְגְּלָה** בְּזִמְנָם הָיוּ נְזָרִים מִלְּשׁוֹתוֹ מִשְּׁקִין **שֶׁנִּתְגַּלְגֵּל,** מִפְּנֵי סַכָּנַת שְׁתִיַּת נָחָשׁ, שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהִשָּׁאֵיר בְּלֹא אָרֹז, הֲרֵי זֶה **יִשְׁפֵּךְ** דְּאִסּוּר לִשְׁתִיַּת בְּהֵמָה, וְלֹא לְשׁוּם שְׁתִיָּמִיש, דְּלֹא הָוֵי מְאֹבֵד תְּרוּמָה, **וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר** שֶׁל **חֵלֶב דְּשִׁיפֵּךְ, שְׁלֹשָׁה מִשְׁקִין,** שֶׁהֵם **אֲסוּרִין מִשּׁוּם גְּלוּי. הַמַּיִם וְהַיַּיִן וְהַחֶלֶב. וְשֹׁאר כָּל הַמַּשְׁקִין, מִתְּרִין.** שֶׁאֵין הַנִּגּוּף שׁוֹתֶה מִמֶּנּוּ. (וְכֹמוֹ כֵּן אִסּוּר הַדָּבָשׁ וְהַצִּיר וְהַמּוֹרֵיס וְשׁוּמְרִין בְּתוּחִין, וְגִמְרָא). **כְּמָה יְשׁוּהוּ** הַמַּשְׁקִין מִגֻּלְגֵּל **וְיִהְיוּ אֲסוּרִין,** בְּשֶׁהִיְּתָה **כְּדֵי שֶׁיֵּצֵא הָרְחֵשׁ** הַנָּחָשׁ הָרוֹחֵשׁ **מִמְּקוֹם קָרוֹב לְמָקוֹם שֶׁיָּכוֹל לִהְיוֹת שָׁם תַּחַת אֹזֶן הַכֶּלִי, וְאַף עַל גַּב שֶׁאֵין נִרְאֶה שָׁם חוֹר, שֶׁמָּא שֶׁהוּא דָּק כְּשַׁעֲרָה. וְיִשְׁתֶּה** וְיַחֲזֹר לְחוֹרוֹ, מֵאז אָסוּר מִשּׁוּם גְּלוּי: **ח) שִׁעוּר הַמַּיִם הַמְגֻלְּגָּלִין שֶׁיְּהוּ** מְתָרִין, **כְּדֵי שֶׁתֹּאבַד בָּהֶן הַמָּרָה** אֲרֹךְ הַנָּחָשׁ שֶׁבָּם אֲרֹךְ וּנְחָשׁ מִיטֵּל בְּפֵגֶם אַחַת. **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, בְּכֵלִים. כָּל שֶׁהֵן,** אֲפִלּוּ מְרֻבִּין, יֹשׁ בָּהֶם מִשּׁוּם גְּלוּי. **וּבִקַּרְקָעוֹת.** עַד אַרְבָּעִים סְאָה יֵשׁ בָּהֶם מִשּׁוּם גְּלוּי, וּבְיוֹתֵר מִמּוֹ אֵינוֹ בָּהֶם מִשּׁוּם גְּלוּי. הַקַּרְקַע מִבְּטֵלֶת כֹּחַ הָאָרֶץ. בְּמַלְאֶכֶת שְׁלֹמֹה מִפְּרָשׁ. דִּקְרִירוּת הַקַּרְקַע וְרִבּוּי הַמַּיִם מִבְּטֵלִין לְאָרֶץ, וּלְתֶנֶא קַמָּא דִּין כְּלֵי קַרְקַרְעַ, וּמְעָרֵן הַמְּשׁוּךְ אֵין בּוֹ מִשּׁוּם גְּלוּי. **ו) נִקּוּרֵי תְּאֵנִים** תְּאֵנָה שֶׁנִּקְּרָה בָּהּ חוֹר מְנֻקָּר, וְכֵן **וְעֲנָבִים וְשִׁוּאִין וְהַדְּלוּעִין וְהָאֲבַטִּיחִים וְהַמְלָפְפוֹנוֹת, אֲפִלּוּ הֵם** הַפְּרוֹת גְּדוֹלִים. **כִּבֵּר** וְהוּא (רש"ש מִפָּרֵשׁ, דְּקָאֵי אִינְּתוּר, שֶׁאֲחַד נִקּוּר גָּדוֹל וְאֶחָד נִקּוּר קָטָן). **אֶחָד הַפְּרִי תָּלוּשׁ וְאֶחָד מְחֻבָּר,** דִּבְפְּרוֹת הָאָרֶץ אֵינָהּ מִבְטֶלֶת הָאָרֶץ. **כָּל פְּרִי שֵׁשׁ בּוֹ לֵחָה.** אִסּוּר, כָּלוּ דַּמְתְּעָרֵב עַל יְדֵי הַלֵּחָה בְּכָל הַפְּרִי, וְלָכֵן אָסוּר לְאָכֹל מִצַּד הַשֵּׁנִי אֲפִלּוּ בִּפְרִי גָּדוֹל, וּבְאֵין בּוֹ לֵחָה. חוֹתֵךְ מִקּוֹם הַנִּגּוּף וְאוֹכֵל הַשְּׁאָר. **וּשְׁוּכַת הַנָּחָשׁ בְּהֶמָּה נָחָשׁ אָסוּרָה** בְּאֵכִילָה **מִפְּנֵי סַכָּנַת נְפָשׁוֹת,** שֶׁהֲרֵי מִתְרַחֶקֶת בְּכָל גּוּפָהּ. **ז) הַמַּשְׁמֶרֶת שֶׁל יַיִן** שֶׁשָּׁמֵים עַל הַכֶּלִי, וְהַיַּיִן עוֹבֵר דַּרְכָּהּ, **אָסוּרָה מִשּׁוּם גְּלוּי.** דֶּרֶךְ הַמַּשְׁמֶרֶת. **רַבִּי נְחֶמְיָה. מַתִּיר.** דְּסוֹבֵר, שֶׁהָאֲרֶס צָף וְאֵינוֹ עוֹבֵר דֶּרֶךְ הַמַּשְׁמֶרֶת, (הָאֲרֶס נִרְאֶה כִּסְפוֹג (בבא קמא קטז:), וְהַחֲכָמִים אוֹסְרִים. דְּאַף עַל פִּי שֶׁאַתָּה רוֹאֶה אוֹתוֹ לְמַעְלָה, הַדֶּרֶךְ שֶׁבָּאֲרֶס יָרַד לְמַטָּה). (תפא"י). **ח) חִבַּת יַיִן** שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁמַּנִּחַת בֵּין הַחִבִּיאוֹת, **שְׁנוּלֹּד בָּהּ סְפֵק טְמֵאָה,** בְּרִשּׁוּת הַיָּחִיד עַל יְדֵי מַגַּע שֶׁרֶץ בְּאַחַד מֵהֶן, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּאֵיזוֹ נִגַּע, **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, יִגְמוֹר.** יָכוֹל לְחַזֵּר לְגַנָּה וְיִגְמוֹר, שֶׁהַתְּחִיל בְּהֶתֵּר אֲכָל בְּאֶחָד אִסּוּר לוֹ לִגְמוֹר. **וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, לֹא יִגְמוֹר.** אֲפִלּוּ חֵזֵר לְגַנָּה שֶׁכָּבָר הִקְפַּע לְמַעֲשֵׂר, **חֲשֵׁכָה לֵילֵי שַׁבָּת** בְּאֶמְצַע אֲכִילָתוֹ, וְהַדִּין שֶׁשֶּׁבָּת קוֹבַעַת לְמַעֲשֵׂר אֲפִלּוּ בְּגַנָּה. **רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ או